

Vokietijos Tarybu kongresas prasideda

Kongrese dalyvauja 450 delegatų

VISUOTINAS VOKIETIJOS KAREIVIŲ IR DARBININKŲ TARYBŲ KONGRESAS PRASIDĖJO.

Kongrese vadovauja didžiulios socialistai. Liebknechtas nepriimtas.

BERLINAS, gruod. 16 (suve-
linta). — Centralinis kongresas
delegatų nuo kareivių ir darbi-
ninkų tarybų iš daugelio Vokie-
tijos dalių atsidarė šiandien pi-
rmiau vartojamo Prusijos seimo
budinke. Tarp 450 delegatų y-
ra trys moterys.

Laike organizavimos kongre-
so pasidarė aišku, kad Nepri-
klausomieji Socialistai ir Spar-
tako grupė yra didelė mažu-
moj. Reikšmingu dalyku yra
tas, kad nė viena iš svarbesnių
vietų kongrese neduota Berlio
delegatams.

Spartako grupė padarė veltų
bandymą pagrumoti kongresui.
Pradžioje posėdis buvo paduota
rezoliucija, kad Dr. Karl Liebk-
necht ir Rožė Luxemburg, vado-
vai Spartako grupės, būtų pa-
kviesti dalyvauti kongrese kaipo
svečiai su patariamuoju balsu.
Mažiau kaip 15 nuoš. delegatų
balsavo už rezoliuciją.

Kontesto tikimasi utarninke,
kada klausimas sušaukimo na-
cionalio seimo bus pradėtas
svarstyti. Vėliau, kada Mueller,
pirmininkas darbininkų sekci-
jos pildomojo komiteto, kalbė-
jo, kongreso pirmininkas per-
traukė pasakymui: "Čia yra
draugas, kuris nori paduoti pra-
nešimą."

Atėjusias paskelbė, kad jis
atsitovauja 250,000 darbininkų,
kurie susirinko prieš seimo bu-
dinką. Jis perskaitė sąrašą rei-
kalavimų, panašų į Spartako
programą, jų tarpe kareivių ir
darbininkų tarybų pasilaikymą
visos galės, nacionalio susirinki-
mo nešaukti ir sutvėrimą rau-
lė audrą protestų ir visuotiname
sumišime atėjusias apleido bu-
tą.

250,000 darbininkų, kurie
kaip jis sakė, buvo prie namo,
pasirodė esant 7500 darbininkų
iš 5 dirbtuvių, kuriuos Liebk-
necht agentai prikalbino lai-
kinai susitikti. Tuo pačiu
laiku Dr. Liebknechtui pasisekė
įeiti į budinką ir pasakyti pra-
kalbą į minią per langą.

**Didžiulios socialistai
laimėjo.**

Rinkimai į nacionalį seimą
buvusio Anhalt kunigaikštys-
tės, kuri yra pirminė Vokietij-
jos federalė valstija, balsavusi
į Steigiamąją įstaigą, davė dide-
lę pergalę didžiulios socialist-
tams. Socialistai gavo 92,229
balsus prieš 66,951 balsus susi-
vienijusių buržuazinių grupių.
Reichstago rinkimuose 1912 m.
socialistai gavo 31,465 balsus
prieš 36,649 balsus už buržuazi-
nes partijas.

Padidėjimas skaičių balsu į

vyko delei sumažinimo balsavi-
momo amžiaus ir moterų bal-
sų.

Anhalt nacionalis susirinki-
mas susidės iš 22 didžiulios so-
cialistų, 12 vokiečių demokra-
tų ir 2 konservatyvų. Nepri-
klausomieji socialistai negavo
užtektino skaičiaus parašų, rei-
kalingų nominavimui tikieto.
"Vidurinė" grupė, susidedanti
iš žemesnių valdininkų, taipjau
mokytojų, negavo užtektinai bal-
sų, reikalingų, kad turėjus at-
stovą susirinkime.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**IS VOKIETIJOS KAREIVIŲ IR
DARBININKŲ TARYBŲ
KONGRESO.**

Korespondento įspudžiai.

Joseph Herrings, Chicago Tri-
bune korespondentas Berline se-
kamai rašo apie Vokietijos ka-
reivių ir darbininkų tarybų
kongresą, prasidėjusį pamedėlyj:

"Prusijos seimo palociuje ši-
andien susirinko tokis susirinki-
mas, į kokį senieji baronai biu-
rokratai ir plutokratai, kurie
čia leisdavo įstatymus, būtų
žiūrėję su arogantišku pasibiau-
rėjimu. Tai buvo nacionalė
konvencija Darbininkų ir Karei-
vių Tarybų.

"Jie atėjo anksti, kaip žmo-
nės pripratę prie darbo ir di-
sciplinos — apie 450. Daugiau
kaip pusė jų buvo pilkuose ru-
buose (kareiviai); karės užkie-
tinti žmonės, daugelis jų dėvin-
tis juodus ir baltus kaspinus
geležinių kryžių. Tarp jų bu-
vo keli oficialiai, atsiskiriantys
nuo kitų pečių pagonais.

"Tarp civilių panašiai dirban-
tys, giliai mąstantys fabrikų dar-
bininkai savo šventadienio ru-
buose išrodė didžiuliojo.
"Niekurie delegatų, bet nedau-
gelis, turėjo mažus raudonus
raistėlius guzikų kilputėse. Pre-
zidento katedra ir užpakalinė
siena buvo papuosta raudonai
ir žaliai. Nacionalių vėliavų
nebuvo. Galerijos buvo pilnos
masių, labai užinteresuotų žmo-
nių, vyrų ir moterų, kurių kas
trečias turėjo kokį nors raudo-
ną ženklelį.

"Pirmą sykį savo gyvenime
devynios dešimtys šių delegatų
atsirado susirinkime prie val-
džios darbo visos šalies svarbos
reikaluose labiausiai nepaprasta
me laike, kokį kada nors pasau-
lis matė, bet jie užsilaukė luo-
sai. Jie giliai jaučia milžiniš-
ką atsakomybę.

"Sen ir ten surandi gerai ži-
nomą veidą buvusio seimo ar-
richstago nario, bet didelė di-
džiuluma yra absoliučiai nauji po-
litiniam pasauliui.

Nariai pildomojo komiteto ir
liaudies komisarai užima sėdy-
nes paskirtas valdžiai senojo re-
žimo. Barth, Ebert, Haase,
Dittman, Landsberg ir Scheide-

mann, šeši, yra čia ir jų drau-
giški pasisveikinimai apsimai-
nomi su susirinkimo nariais,
keistai skiriasi nuo išdidaus ap-
siėjimo senosios valdžios virši-
ninkų.

"Richard Mueller, vienas iš
dviejų prezidentų pildomojo ko-
miteto, atidarė susirinkimą. Jis
yra labai rimtai išrodantis jau-
nas vyras apie 30 metų, kad jis
vargiai galėtų tikėti, pirmo-
se dienose revoliucijos jį užrei-
škusi, jog "kelias prie naciona-
lio susirinkimo eis tik per jo
užmuštą kuną." Jis kalba la-
bai gerai, bet apsirūbežiuoja pa-
prastomis revoliucinėmis frazė-
mis.

Kada jis išreiškia savo neapy-
kantą senajai priešpados sis-
temai, jus galite suprasti, kaip
jis leido viršminėtiems žo-
džiams nuslūsti nuo jo liežuviu.
Tuo laiku jis bijojos, kad nacio-
nalis susirinkimas gali patapti
auka reakcijos. Mueller užbai-
gė savo kalbą pagerbdamas
tuos, kurie atidavė gyvastį už
revoliuciją. Po jo sekė liau-
dies komisarai Ebert, dabar be-
veik labiausiai populiaris narys
valdžioje.

"Ebertas pasakė puikių pra-
kalbą vakar tūkstančiams savo
šalininkų, parodydamas aiškiai,
kad nacionalis seimas turi įvykti
ir įvyks daug anksčiau, negu
pirma buvo planuojama. Jis
turėjo žinoti, kad didžiuluma de-
legatų, klausiusių jo kalbos
šiandien, buvo nusisprendę laiky-
ti nacionalį susirinkimą pra-
džioj sausio, bet Ebertas niekad
neužsiminė apie tai.

"Jis pasakė daug puikių daly-
kų apie ateitį socialistinės res-
publikos, pabrėždamas socialis-
tinę greičiau per daug del didži-
umos delegatų, kurie, matomai,
nori respublikos plačiais demo-
kratiniais pamatais. Jie klau-
sėsi su pagarba, bet be entuzia-
zmo iki Ebertas neperseigė jo
jį, kad šalis nueis ant šunų, jei
kiekvienas spirsis už tvarkymą
dalykų savaip, ir kad tik tvir-
čiausia kooperacija ir gera va-
lia gali išgelbėti šalį.

"Tas pasakymas iššaukė did-
žiausius aplodismentus.

Liebknechtas scenoje.

"Butas pradėjo organizuoties.
Tam besitęsiant, nedidelio ugio,
tamsus žmogus umai pasirodė
ant stogo seimo budinko, išei-
nantis į Prinz Albrecht Strasse.
Jis turėjo didelį raudoną kaspi-
nų ir mojo raudona skepetaitė
į jau susirinkusių gatvėse tūk-
stančių žmonių minią, kuri už-
mačius mažą žmogų užaugo į
dešimtis tūkstančių.

"Tai Karl Liebknecht, šau-
kė masės. Pasiklausykime ką
Karl sakys."

"Tuo pačiu laiku Liebknecht
sargyba susirinko apie jį ant
stogo — jurininkai, kareiviai ir
civiliai su dideliais raudonais
kaspinais, raudonomis skepetai-
tėmis.

?ėynkatėirvase : SHR MMM
"Liebknechtas pradėjo kalbė-
ti. Artį prie jo buvo paskiau-
man sakė, kad jis vėl pakarto-
jo savo gerai žinomą programą
prieš Ebert-Scheidemann vald-

žią. Jis kalbėjo apie dešimt mi-
liūnių ir jo sargyba su raudono-
mis skepetaitėmis buvo nurody-
tojais aplodismentams kurie
greitai pagaunami buvo su rau-
donais kaspinais ir raudonomis
skepetaitėmis jo šalininkų, gu-
driai išsiskirščiusių tarp masių
gatvėje.

"Daugelis šaukė "ura" vien-
del juoko, daugelis delto, kad
jie manė, jog oratorius buvo na-
riau sveikinančios juos delegaci-
jos. Tik apie pusę žmonių ži-
nojo, kad tai buvo Liebknechtas
ir nė 10 nuoš. negalėjo gir-
dėti ką jis sakė. Tai buvo vie-
nas iš tų klaušniškų šposų spar-
takų, kurie pradeda juokinti
žmones labiau negu teikti jiems
susirupinimą."

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**NEPRIKLAUSOMIEJI SOCIA-
LISTAI UŽ STEIGIAMĄJĮ
SUSIRINKIMĄ.**

COPENHAGEN, gruod. 17.—
Visuotinas susirinkimas Berli-
no Nepriklausomos Socialistų
Partijos, nutarė, kad partija bal-
suotų už nacionalį susirinkimą.
Copenhago Berlingskė Tiden-
de Berlio korespondentas sa-
ko, kad tai yra didelis pralaimė-
jimas Spartako grupei.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**PASKELBS VALDŽIOS
DOKUMENTUS.**

PARYŽIUS, gruodžio 17. —
Pasak čia gautų žinių, Vokietij-
jos "baltoji knyga," kurioj bus
paduoti dokumentai, turintis ry-
šių su pradžia karės, bus priren-
gta spaudai už apie trijų savai-
čių. Ji bus išspausdinta 3 ar
4 tomuose.

Nepriklausomųjų socialistų
vadovas Karl Kautsky, rengia
datą, turėdamas nepaprastus pa-
rankumus darbiui kaipo užrube-
žinių reikalų ministerio pagalbi-
ninkas. Sakoma, kad daugelis
pranešimų, kurie neva liko su-
naikinti, tapo surasti.

Mueller išduodamas pildomo-
jo komiteto raportą kareivių ir
darbininkų kongresui paskelbė,
kad Karl Kautsky išgžaninavo
dokumentus Vokietijos užrube-
žinių reikalų ministerijos ir ne-
galėjo suarsti, kad kurie nors
būtų sunaikinti. Jis patvirtino
pranešimą, kad užrubežinių
reikalų ministerio Dr. Solf re-
zignacija tapo priimta valdžios.

Liberalai laimėjo.

Rinkimai į nacionalę seimą
buvusiojo Mecklenburg kunigaik-
štystės tapo paskelbti kareivių ir
darbininkų tarybų kongresui
Berline sekamai: socialistai — 2,
liberalai — 16, amatninkai — 3,
ir valstiečių partija — 1.

**2,000 INDIŲŲ MIRĖ NUO
INFLUENZOS.**

PHOENIX, Ariz., gruod. 17.—
2,000 Navajo indionų, gyvenan-
čių Apache pavieto rezervacijoje,
mirė nuo influenzos.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**ANGLŲ LAIVAI SUMUŠĖ
BOLŠEVKUS ESTONIJOJ.**

STOCKHOLM, gruod. 17.—
Pasak oficialio pranešimo, išlei-
sto iš Estonijos armijos kvatie-
ros, Anglijos eskadra bombardavo
bolševikų pozicijas palei pie-
tinę pakraštį Finlandijos įlan-
kos. Bolševikų spēkos tapo at-
muštos. Pranešimas sako:
"Anglų eskadra Finlandijos į-
lankoj bombardavo frontą ir
užpakalines pozicijas laikomas
bolševikų spēkų. Priešo besiver-
žimas Asserijos fronte tapo su-
stabdytas.

"Estonijos armijos mobiliza-
vimos progresuoja užganėdi-
nančiai ir taktininkų parama su-
stiprino žmonių dvasiją"

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**PETROGRADAS TIKISI TAL-
KININKŲ KAREIVIŲ.**

COPENHAGEN, gruodžio 17.—
Keliečiai iš Petrogrado sako,
kad valdžia Petrograde tikisi
taktininkų išsodinimo kareivių
ten po Kalėdų.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**Lenkai organi-
zuoja armiją**

**Lenkai mobilizuoja 1,500,000
kareivių.**

BERN, gruodžio 17. — Len-
kijos valdžia paskelbė mobiliza-
ciją klesų nuo 1883- iki 1901. Iš
viso jos sudaro 1,500,000 žmo-
nių.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**GEN. PILSUDSKI PRASO TAL-
KININKŲ PAGELBOS LENKI-
JOS VALDŽIAI.**

VARSAVA, gruodžio 15. —
Lenkijos valdžia turi būti pri-
pažinta visų taktininkų valsty-
bių, kad ji galėtų tinkamai išri-
šti Lenkijos situaciją, karinis
viršininkas dabartinės valdžios,
gen. Jozef Pilsudski, pasakė ši-
andien korespondentui.

"Valdžia dabar yra pareina-
mame periode," sakė jis, "Pa-
stovi valdžia bus įsteigta po sau-
sio rinkimų į seimą.

"Aš nesu nė socialistas, nė
bolševikas, bet demokratas. Aš
manau, kad bolševikų pavojus
yra neišvengtinas Lenkijoje, jei
mes negalėsime pastatyti tvoros
prieš Rusijos įtekme.

"Leiskite man pirmiausia pa-
sakyti, kaip linksmas aš esu,
kad Lenkija yra susivienijusi.
Mūsų nepriklausomybė priklaus-
o vien nuo taktininkų, kitaip
ji visados būtų buvusi fikcija.

"Mums reikalinga armija,
kad išvengus pavojaus civilės
karės ir gvarantavimui rubežij-
prieš bolševikų agentus ar pra-
lindimo vokiečių kareivių, y-
pač iš gen. Hoffman armijos.
Tie faktoriai sudaro pavojų, jei

mes negausime pagalbos nuo
taktininkų formoje ginklų.

Vokiečiai kursto antagonisti-
nius elementus Lietuvoje ir gim-
do sumišimą Poznaniuje (Vo-
kietijos Lenkijoje). Jų okupa-
ciniai kareiviai Lenkijoje užima
ofensivę poziciją linkui gyven-
tojų ir rezultate aš buvau priver-
stas pasiųsti kareivius į įvairias
vietas.

"Reikalinga yra, kad mūsų
valdžia būtų pripažinta taktininkų.
Lenkų komitetas Paryžiuje
atstovauja partijas, kurios
nesutaria su čia esančiomis, bet
tas vidurinis reikalas yra tvar-
komas. Ypatiskai, aš geidžiu
kompromiso."

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**VOKIEČIAI SAUDĖ I RUSUS
BELAISVIUS.**

Kurie atsisakė dirbti.

ZURICH, gruodžio 17. — Pa-
sak Stuttgart Tageblatt vokie-
čių kareiviai Krokuvoje šovė į
rusus belaisvius, kurie atsisakė
dirbti, užmušdami 6 ir sužeis-
dami 7. Tas atsitiko po pasira-
šymui po pertrauka mūsų tarp
taktininkų ir Vokietijos.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**VON MACKENSEN
INTERNUOTAS.**

Reikalaujant taktininkams.

COPENHAGEN, gruod. 17.—
Pasak Budapešto Az Est, fieli-
maršalas von Mackensen, ko-
manduotojas vokiečių spēkų Ru-
munijoje tapo internuotas Veng-
rijos valdžios.

Vengrijos valdžia pranešusi
vokiečių karvedžiui, kad jo in-
ternavimo reikalavo taktininkai.
Kitos gautosios iš Vengrijos
žinios sako, kad rumunai nu-
ginklavo ir internavo reargar-
dą field-maršalo von Mackensen
spėkų.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**Bulgarijoj revo-
liucija**

BERLINAS, gruodžio 17. —
Lokal Anzeiger gavo žinių iš
Bulgarijos per Vengriją, kad
Bulgarijoj prasidėjo revoliuci-
ja.

**HOLANDIJA ORGANIZUOJA
CIVILĘ GVARDIJĄ.**

HAAGA, gruod. 17. — Mini-
sterija išsiuntinėjo miestų vir-
šininkams cirkuliorų, raginantį
juos duoti pašėlpą sudarymui
civilės gvardijos iš pesiturinčių
žmonių. Didesniuose miestuose
tokios gvardijos jau susidarė.
Dabar jos organizuojamos ir
mažesniuose miesteliuose. Jos
yra panašios į viduramžio "bur-
gher wacht" yra lavinamos
ir komanduojamos buvusįj ofi-
cierių. Tokia gvardija bus la-
bai geru dalyku malšinti suki-
limus.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**Prusų Lietuviai
nuvertė vokie-
čių valdžią**

**VIENIJASI SU DIDŽIAJA
LIETUVA.**

Gaigalaitis vadovauja.

Iš Amerikos Lietuvių Tarybos
delegacijos pranešimo 7 gruod-
žio dienų sekamas patyrima:

Dr. Gaigalaitis vadovaujant,
Prusų lietuviai nuvertė vokiečių
valdžią. Tilžėje susitvėrė lie-
tuvų Taryba iš septyniolikos
narių. Vokiečių spauda prane-
ša, kad sekami miestai yra lie-
tuvų kontrolėje: Tilžė, Klaipė-
da, Insrutė, Darkiemis, Vėliava,
Galdupė. Jie prisivienijo prie
Didžiosios Lietuvos ir siųs savo
atstovus į Tautos Seimą Vilniu-
je, sekamame sausio mėnesį. —
Lietuvių Biuras.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**FRANCIJOS MOTERIS REIKA-
LAUJA BALSAVIMO
TEISIŲ.**

PARYŽIUS, gruodžio 17. —
Kelios grupės moterų, skelbian-
čių moterų balsavimą, susivie-
nijo išleidime manifesto, reika-
laujančio, kad politinės teisės
moterims būtų pripažintos val-
džios prieš sekamus rinkimus.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

13 ŽMONIŲ PRAPUOLĖ.

**8 sužeisti gaisre Kanados
traukinyj.**

WINNIPEG, Man., gruod. 17.
Čia gautosios žinios sako apie
gaisro sunaikinimą turistų va-
gono Canadian Pacific trauki-
nio, kuris išvažiavo iš čia į To-
ronto ir sako, kad 13 vagono pa-
sažierių prapuolė.

8 iš išgelbėtų pasažierių yra
lengvai sužeisti.

ORAS.

Iš dalies apsiniaukę šiandien;
ryto nepastovus; nedidelė per-
maina temperaturoj.

Saulė teka, 7:13 val.; leidžiasi
4:21 val. Mėnuo teka 5:36 v. v.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

**Pačta sualikė gruodžio
16 d. "Naujienas" už ne-
išvertimą anglų kalbon
straipsnio "Neužsivarinėki-
me ant vieni kitų," ėlpsio
Skaitytojų Balsuose. Ta-
me numeryje tapo išspaus-
dinta Ch. L. D. T. konfe-
rencijos nutarimai. Pagal
pačto reikalavimą, minė-
tojo straipsnio vertimą pri-
statėme, todėl tikimės, kad
tas laikraščio numeris bus
išleistas.**

"Naujienos,"

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Canal 1508

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. - Telefonas: Canal 1508.

Užsakomoji Kaina:

Chicagoje - per metus:
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Tiesiog mėnesiui 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui75
Chicagoje - per nešiotojus:
Viena kopija02
Savaitei12
Mėnesiui50
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj,
paštu:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Tiesiog mėnesiui 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui65
Apsaudoj, metams 7.00
Visur kitur užsienioose \$8.00

Pilnais reikia gauti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Asmeniška Redaktorių matyt gali-
na tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos
Straipsniai

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

Vokietijos Tarybų
kongresas.

Gruodžio 16 d. Berline at-
sidarė Vokietijos Darbin-
kų ir Kareivių Tarybų suva-
žiavimas. Platus žinių ap-
pie jį dar, žinoma, nėra. Bet
iš pirmutinių pranešimų ga-
lima spėti, kad suvažiavimą
kontroliuoja social-demo-
kratų didžiosios partija.

Telegramos praneša, kad
Tarybų suvažiavime buvo
paduota įnešimas pakviesti
Liebknechtą ir Rožę Lu-
xemburgą, kaip sūvečius, su
patariamais balsais. Už tą
rezoliuciją balsavę mažiau-
sios kaip 15 nušimčių delegatų.

Nepriklausomieji social-
demokratai atlaikė savo su-
sivienijimą ir nutarė Tarybų
suvažiavime balsuoti už sau-
kimą Steigiamojo Susirinki-
mo. O "spartakų" grupė
(Liebknechtose pasekėjai) yra
priešinga Steigiamojo Susi-
rinkimo šaukimui. Tai gi
matyt, kad vidurinė srovė
nepriklausomųjų social-demo-
kratų partijoje persveria
"kairiuosius".

Išrodo, kad sulig savo spē-
komis Vokietijos socialistai
šiandien dalinasi sekamais:
"dešinieji" social-demokra-
tai (Scheidemann'o partija)
turi daugiausia pasekėjų,
jie veikiausia yra stipresni
už kitas socialistų sroves,
sudėtos ir daiktą. Po jų se-
ka "viduriečiai" (vadovau-
jami Haasės ir Kautskio),
kurie kontroliuoja nepri-
klausomųjų social-demokra-
tų partiją. Paskui eina
"kairieji" (Liebknechtose pa-
sekėjai), kurie paskutiniu
laiku pagarsėjo, kaip "Spar-
tako" kuopa; jie sudaro
mažumą nepriklausomųjų
social-demokratų partijoje.

Ir tiksliai šita, neskaitlin-
giausioji Vokietijos sociali-
stų srovė pritaria Rusijos
bolševikams.

Reikia, netiesą skelbė tie
žmonės, kurie sakė, kad bol-
ševikai nuvertė kaizerizmą.
Reikia, netiesą skelbė ir
tie žmonės, kurie pasakojo
pustuzinį kartų apie "bolše-
vikiškas revoliucijas", buv-
jusias Vokietijoje pas-
kutinių savičių bėgia.

Reikia, netiesingą buvo
taip pat ir ta nuomonė, kad

"sovietų" susiorganizavi-
mas Vokietijoje reiškias
"bolševizmo" laimėjimą.
"Sovietai" yra vienas daly-
kas, o bolševizmas — kitas
dalykas.

Vokietijos "sovietus" kon-
troliuoja socialistai, visai
nepritarantys bolševikams.
O Rusijoje bolševikai ne tik-
tai kontroliuoja sovietus,
bet ir praradino iš jų visas
priešingas jiems partijas.
Vokietijos darbininkai paė-
mė iš Rusijos revoliucijos
sovietų idėją, bet ne tą iš-
kraipytą jų formą, kurią
jiems davė bolševikai.

Kaikas gali pasakyti, kad
Vokietijos darbininkais va-
dovauja "netikri revoliucio-
nieri". Bet Vokietijoje
juk įvyko socialistinė revo-
liucija! Nejaugi tad šito-
kioje revoliucijoje gali vado-
vauti netikri revoliucionie-
riai? Tikri revoliucionieri-
ai yra tie, kurių veikimas yra
pasekmingas, o ne tie, kurie
sugalvoja gražesnę receptą.

Apžvalga

TEORIJA IR
PRAKTIKA.

"Keleivis" kritikuoja "Naujie-
nų" straipsnį, kuriame buvo
gildinama klausimas (lapkri-
čio 29 d.), ką socialistai priva-
lo daryt tokiose šalyse, kurios
dar nėra pakankamai išsiplėto-
jusios, kad jose būtų galima
steigti socializmo tvarką.

"Naujienose", kaip skaityto-
jai pamena, buvo išdėstyta trys
nuomonės: "dešiniųjų" sociali-
stų, "kairiųjų" socialistų ir mo-
kslinio socializmo pasekėjų.
"Dešinieji" socialistai sako, kad
socializmas negalima vykinti be
tam tikro ekonominio pamato;
todėl, jeigu kurioje šalyje to pa-
mato dar nėra, tai socialistams
nieko kita nepalieka, kaip tik-
tai plėtoti kapitalizmą, kad pas-
kui būtų galima tenai steigti so-
cializmo tvarką.

"Kairieji" socialistai kalba
priešingai. Jie mano, kad so-
cializmo tvarkos įsteigimas pri-
klauso ne nuo ekonominio sa-
ties stovio, o nuo žmonių valios;
ir jie stoja už tai, kad sociali-
stai steigti kiekvienoje šalyje
socializmą tuojau, nepaisant
koko laipsnio yra jose pasieku-
si kapitalizmo evoliucija.

Trečioji nuomonė skiriasi
nuo pirmosios nuomonės ir nuo
antrosios. Šitos nuomonės sa-
lininkai atmeta, kaip klaidin-
gą svajonę, tą "kairiųjų" soci-
alistų mintį, kad socializmas
galis būti įvykintas visur, neat-
sižvelgiant į ekonominio šalies
išsiplėtojimo laipsnį. Šitame
pункte jie, vadinasi, sutinka su
"dešiniaisiais" socialistais. Bet
jie nepritaria tam dešiniųjų so-
cialistų tvirtinimui, kad tenai,
kur savygos dar nėra pribrėn-
dusios socializmo tvarkai, soci-
alistai privalo steigti arba plėtoti
kapitalizmą. Šitame punkte,
jie kartu su "kairiaisiais" soci-
alistais sako, kad kapitalizmo
steigimas ir plėtojimas yra ne
socialistų "biznis".

Reikia, pagal šitą, trečią,
nuomonę, socialistai tose šalyse,
kurios dar nėra pribrėndusios
socializmo tvarkai, neprivalo nei
steigti socializmą, nei plėtoti ka-
pitalizmą. Ką gi tad jie priva-
lo tenai daryt? Jie privalo te-
nai rūpintis, kad tame laiko-
tarpyje, kurį visuomenė dar tu-
ries pergyventi iki ji pribrės so-
cializmui, būtų kuogeriausias
savygos darbininkų klesai. Jie,
vadinasi, turi tenai stengties iš-
kovoti kuodugniausia teisių ir
būvio pagerinimų darbinin-
kams.

"Keleivis", deja, kalbėdamas
apie turinį šitų mūsų išvadžio-
jimų, padarė vieną stambi-
klaidą: paduodamas "dešinių-
jų" socialistų nuomonę gildė-
namam klausime, jisai sako,
kad tos nuomonės laikosi "Nau-
jienos". Jisai nepastebėjo, kad
šitą klaidingą savo tvirtinimą
jisai pats sumuša, perspausdin-
damas truputį toliau iš "Nau-
jienų" tą straipsnio dalį, kurio-
je ta "dešiniųjų" socialistų nuo-
monė yra kritikuojama.

Pradžioje "Keleivio" straips-
nio išeina, kad "Naujienos" lai-
kosi tos nuomonės, jogei eko-
nomikai atsilikusiame šalyse so-
cialistai turi plėtoti kapitalizmą;
o toliau tame pat straipsnyje
cituojama "Naujienų" žodžiai,
kurie skamba: "Kapitalizmo
steigimas ir plėtojimas yra ne
tikslas mūsų 'biznis', kaip sa-
ko 'kairieji', o ir ne nuo mūsų
valios priklausančias daiktas".
Taigi aišku, kad pas "Keleivį"
įvyko neapsižiūrėjimas.

Bet So. Bostono socialistų lai-
kraštis nenori pritariti tai nuo-
monei, kuri yra išreikšta aug-
čiaus paduotoje citatoje iš "Nau-
jienų". Sako:

Teorijoj yra taip. Bet gy-
venimas nevisuomet su teo-
rijomis sutinka. Pavyzdžiui,
buvo teorija, kad gyvenimas
veda prie tautų susiliejimo.
Tuo tarpu gyvenimas parodė
kaip tik priešingą tendenciją.
Valstybės pradėjo birėti ir
tautų tautelės reikalauja savo
nepriklausomybės.

Arba paimkime šitokį fak-
tą: Kynai, daugiausia atsilik-
usi šalis, senai jau respubli-
ka; o Vokietija, kulturingiau-
sia valstybė, iki šiai dienai
buvo dar autokratinė monar-
chija! Kaip šitą tikrąybę su-
taikyt su teorija, kad tobulė-
snė valdžios forma galima tik
prie augštesnio pramonės pa-
kilimo?

O štai ir kitas pavyzdys.
Suvienytose Valstijose, kur
kapitalizmas yra išsiplėtojęs
kaip niekur kitur, Socialisti-
nų judėjimo kaip ir nėra;
tuo tarpu Australijoj ir Nau-
joj Zelandijoj, kurios indust-
rijos išsivystymo žvilgsniu
stovi neaugščiau už Rusiją
arba Lietuvą, — toj Australi-
joj ir N. Zelandijoj valdžią
kontroliuoja darbininkų kle-
sa ir pradedama vykinti jau
socialistinę tvarką.

Šitie "Keleivio" pavyzdžiai
teičia visai nesumuša mūsų
nuomonės.

Kaikurie šitų pavyzdžių yra a-
bejotinos vertės faktišku žvil-
gsniu: sakysime, tas pavyzdys,
kad Australijos ir Naujosios
Zelandijos industrinis išsivysty-
mas stovis neaugščiau už Ru-
sijos arba Lietuvos. Tokį daly-
ką mes girdime pirmu kartą.

Nelabai vykęs pavyzdys yra
ir su teorija apie "tautų susilie-
jimą". Mes žinome, kad tokių
žmonių buvo ir yra, kurie skel-
bia, kad gyvenimas vedas prie
tautų susiliejimo. Bet tie žmo-
nės mato tiksliai vieną dalyko pu-
sę: o tuo tarpu gyvenime yra ir
antra tendencija — vedanti prie
tautų plėtojimosi. Kapitaliz-
mas, pav., kuris daugias, ne-
gu kokia kita visuomenės siste-
ma, surišo į daiktą milijonais ry-
šių visas pasaulio šalis, kartu ir
sutvėrė tautas. Taigi ana teo-
rija yra vienpusiška, ir jeigu
gyvenimas eina ne pagal ją, tai
tame nėra nieko nuostabaus.

Kas gi dėl to, kad ekonomiš-
kai išsiplėtojusiose šalyse kar-
ties esti mažias demokratiska
politikos tvarka arba socializmo
judėjimas silpnėjęs, negu eko-
nomikai atsilikusiame šalyse,
tai šis apsižiūrėjimas yra labai
lengvai išaiškinamas. Sociali-
zmo mokslas nurodė, kad eko-

nomija yra visuomenės pama-
tas; o politika, žmonių papro-
čiai, idejos ir tt. yra antstatas,
kuris rymo ant to pamato. Bet
tarpe to pamato ir to antstato
visuomet esti daugias ar ma-
žiaus nesutarimo. Paprastai

esti taip, kad ekonominis šalies
plėtojimas pralenkia politinį
jos plėtojimą; nors retkar-
čiais, delei tam tikrų priežas-
čių, gali būti ir priešingai: po-
litinė tvarka gali laikinai užbė-
ti už akių ekonominiam plėtoji-
mui. Vienok klausimas yra
ne tame, kiek tam tikroje vieto-
je ir tam tikru laiku politinis sa-
lės plėtojimas gali pralenkti
su ekonominiu plėtojimu, o
kuris ty faktorių yra nuspren-
džiantis: ekonomija ar politika?

Mokslinio socializmo pasekė-
jai šitame klausime be jokiu
svyravimų atsako: ekonomija.

Jeigu šitą teoriją mes atmesi-
me, tai kokią kitą teoriją st-
sime jos vietoje? O gal išsi-
dėsime teoriją visai, ir atsidėsi-
me vien ant praktikos? Bet teo-
rija juk yra niekas kita, kaip
keliarodis, padedantis mums
orientuotis gyvenime; jos išsi-
žadėt, tai būtų beveik tas pat,
kaip įieškoti kelio, užsirišus a-
kis.

Teorija gali būti klaidinga;
tuomet reikia sukritikuoti ją ir
duot geresnę teoriją. Arba teo-
rija gali būti gera, bet klaidin-
gas jos pritaikymas; tuomet rei-
kia nurodyt, kame tas klaidin-
gumas apsiereiškia.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917

PENKI CHICAGOJE TEI-
SIAMI SOCIALISTAI STO-
VĖS UŽ SAVO PRINCIPUS,
SAKO STEDMAN
POSĖDININKAMS

Rašo David Karsner, Redakto-
rius New Yorko Call septinta-
dienio rašto.

CHICAGO, gruod. 16 d. —

Kuomet mažne pusė baltųjų pa-
saulio žmonių stengiasi nusta-
tyti savo gyvenimus pagal soci-
alizmo mokslą ir etiką, kuriuos
jie skaito durimis ir žadėtają žė-
mę, ketvirtadienį pas teisėją
Landis, dviem advokatams rei-
kėjo aiškinti šitas klausimas a-
merikinams posėdininkams iš
dvylikos žmonių.

Kalbėse kupinose faktų ir iš-
kalbumo, du kaltinamųjų pen-
kių socialistų advokatai Sey-
mour Stedman ir Henry F. Co-
chems, praleido mažne visą die-
nį, beįdėstydami pasiteisinimą
Socialistų Partijos viršininkų,
kurie čia turi bylą.

Abudu, Stedman ir Cochems,
pastarasis atstovaujantis išrink-
tąjį kongresininką Viktorą Berge-
rį Milwaukee'je nuo Penktojo
Wisconsino apskrčio, pabrėžė
tai, kad nebus užsiginama to, kad
socialistai ištikrųjų padarė au-
ros ir nelaimės metu.

"Mes nekraipsime ir nesuki-
nėsime faktų esančių prieš ma-
mūs", pasakė Stedman. Sted-
man sustatė apkaltinimą Kra-
šius skyrui už jo atsinešimą lin-
kui "American Socialist", "New
York Call", "Milwaukee Leader"
ir daugelio kitų pirmiejiųjų lai-
kraščių.

Jis papasakojo, kaip vasarą
1917 m. Morris Hilquit, Amos
Pinchoi, Frank P. Walsh, J.
Louis Engdahl ir kiti nuyko į
Washingtoną sužinoti, kas
jiems bus leista dėti į jų laikra-
ščius. Visomis įiegonis šitie
socialistų ir pirmiejiųjų laikra-
čiai stengėsi laikytis šnipybės ir
statymo raidės. Nei nuo visu-
tino krasos perdėtinio Burleso-
no, nei nuo jo linksmų padėjųjų
negalima buvo gauti jokio rė-
kiaus nurodymo ar patarimo.
Bet neužligo visuotinis kra-
sos perdėtinis nelaido tuos laik-

raščius siuntinėti krasa ir, kaip
Stedman ir Cochems sakė, tas
buvo padaryta tuoju tikslu, kad
sutrynus tuos laikraščius, kurie
buvo palinkę pasakoti nekurias
retas teisybes Amerikos žmo-
nėms.

Stedman aiškiai išdėjo moks-
linio socializmo teoriją, kaip ji
gyvenime yra vartojama Rusi-
joje, Vokietijoje ir kairiuose
mažesnėse senoj pasaulio sa-
lyse. Prokuroras Clyne vėl įsi-
kišo, buk "socialistų partija ne-
santi teisima." Stedman atstria-
atkiro, kad techniniai tas esą
tiesa, bet moraliai valdžia darė
ką tik galėjo, kad sustabdyt
socialistinės minties augimą ši-
toj šalyje del tos pačios priežas-
ties ką ir caras plakė nagaika
laisvės mylėtojų senoj Rusi-
joje, kaizeris kalino tuos, kurie
galėjo išgelbėti Vokietiją nuo
tuo negarbės, kuri dabar ją išli-
ko. Tai yra sena pasaka, sakė
Stedman.

Jis sakė, kad Amerikoje, vie-
toje nagaikos ir kalėjimo, išsi-
kriant tuos, kurie didžiausį truk-
šmą kelia, prieš pirmiejiųjų pa-
panaudojami teismai. Nors ga-
bus socialistų advokatas nesakė
to šitais žodžiais, bet taip reikė-
jo suprasti.

Jis išaiškino, kad pelno sistema
yra plenas, pagal kuri didžiū-
ma algapelnų šitai ir visose ki-
tose šalyse (išskyrus tuos, ku-
rie numetė savo pančius) yra
palaikomi vienvaliniam eko-
nominės vergystės ir politinės
beviokybės stovyje. Išigilinęs
į socializmo teoriją jis pasakė,
kad kapitalizmas yra šaknini-
visų naujovinių karių ir parodė,
kaip vaizdinės karės buvo pra-
džia tikrųjų karių.

Čia jis perskaitė posėdinin-
kams dabar pagarsėjusią St.
Louiso proklamaciją, kuri yra
paduodama kaip vienas regi-
mųjų darbų ir taipgi lapelį
"Kaina, kurią mes užmokame,"
parašytą vieno kaltinamųjų, Ir-
vino St. John Tuckerio.

Lapelį skaitant buvo nemalo-
ni tyla teisme. Tarytum karės
šmėkla švaistėsi rodydama bai-
sis savo dantis vyrams ir mo-
terims tame kambaryje, kurių
daugumas savo pačių širdyse
jautė bašias karės tikrybės.

Paskui Stedman perskaitė St.
Louiso programą. Jis skaitė ji
ypatingai delto, kad nacionalis
socialistų partijos raštininkas
Adolph Germer, kuris atspaudė
ir platino šitą programą, buvo
apkalintas.

Kas del Tuckerio lapelio, tai
Stedman sakė, kad jis buvo pa-
rašytas pirma išleidimo šnipys-
tės akto, birželio 15 d., 1917 m.
Jis sakė, kad Tuckerui vienas
teisėjas sakęs, jog lapelyje nėra
nieko maištiško, o kitas tei-
sėjas sakęs, kad yra. Po pasi-
teiravimų pas antrąjį Tucker
paliovė jį platinti, sakė Sted-
man.

"Davadais parodys, kad socia-
listai visose šalyse priešingai ka-
rei", sakė Stedman. "Serbijos
socialistai priešinosi karei net
po to, kaip į jų šalį priešas įsi-
birovė." Jis nurodė į senti-
mentą Francijoj, Italijoj, Ang-
lijoj ir į mažumos grupes Vo-
kietijoj ir Austrijoj.

Pirmings kalbinimą, kad so-
cialistai gelbėjo padrasinimui
pasipriešinimo pasaukos aktui,
Stedman sakė, kad tas gal tie-
sa, jog nekurie socialistai ven-
gė to akto, bet proporciniai i-
mant nedaugiau už demokratų
ar republikonius, kurie stengėsi
išlaikyti savo kailius nepalies-
tais tarptautinės brolydybės
metu.

"Požeminį gelžkėlį iš Ameri-
kos į Meksiką bėgantiems nuo
pasaukos ir priešininkams" Ste-
dman pavadinio viena dešimtu-
linių pasakų.

"Nežiurint pasakinių, šitie

penki vyrai, kurie sėdi prie
jus kaltinami sunkiais prasika-
timais, nekraipsys ir nekeis sa-
vo principų šitaj ištyrimo va-
landoj. Pozicija, kokią jie už-
ėmė, buvo pozicija socialistų
judėjimo per penkiasdešimt
metų. Mes pristatysime davi-
dus parodymui jums, kad so-
cialistai nemažiaus patriotingi
ar tautiški delto, kad jie yra tar-
ptautiniai."

Henry F. Cochems iš Milwa-
uke'ės, vienas Bull-Moose'ų
partijos 1912 m. ir Bergerio o-
ponentas kongresinėj kovoj
1910 m., kuomet Bergeris pir-
mu kartu buvo išrinktas kon-
gresan, gyvai nupiešė Bergerio
jaunystės gyvenimą ir baisią ko-
vą, kurią jis vedė, kad pasiekus
savo dabartinį stovį kaip pa-
lės politikos asmuo ir tarptau-
tininkas socialistų žvilgsniu.

Jis pasakė, kad "Milwaukee
Leader" stengėsi laikytis nuro-
tomo ribose karės laiku ir nuro-
dė jį tai, kaip Bergeris aukoj
dosniai karės taupymo ženkle-
lių fondan, Raudonamjam Kry-
žiui ir kitiems pagelbingiems
valdžios užvestiems judėji-
mams.

Cochems pasakė, kad suvir-
šum 5000 jaunųjų socialistų
Milwaukee'je, kurie buvo "Lea-
der'o" skaitytojai priėmė val-
džios paskelbimą, kad padėjus
Laisvės paskolas pardavinėti ir
kitiems veiklumams prigelbėti.

Jis pasakė, kad vis viena, ar
Viktorui Bergeriui bus leista
užimti vieta kongrese, kurion
jis tik ką tapo išrinktas, ar ne,
jo pasitarinimas toje įstaigo-
je aštuoni metai tam atgal pa-
žymės jį kaip žmogų ištikimą
savo idealams ir Amerikos dar-
bininkų klesai, kurios reika-
lams jis pašventė daugelį savo
veiklaus gyvenimo metų.

Visą dieną žmonių buvo pri-
stojusių koridoriuose, laukian-
čių įteiti teismo kambarin, ku-
met kas nors iš sėdinčių išeis ir
pasidarys tuščia vieta. Publi-
kai nėra draudžiama eiti šitan
nagrindžiaman, kaip tas buvo da-
roma pernai vasarą Pas. Pram.
Darb. byloje. Svečiai taipgi ga-
li turėti pakelius su savim tei-
me. Pernai vasarą negalima
buvo eiti teisman, jei kas turė-
jo su savim kadir pakelį šipulu-
kų dantims.

Valdžia pradėjo savo bylą
prieš penkis nacionalius Soc.
Partijos viršininkus ketvirtadie-
nyj po pietų, pastatydama liu-
dininku buvusį raštinės pasių-
stą, o vėliaus "Chicago Socia-
list" laikraščio chicagienės lai-
dos platintoją, norėdama pripa-
rodyti, kad socialistai, ypatingai
William F. Kruse, — nacio-
nalių Jaunųjų Soc. Lygos sekre-
torius ir J. Louis Engdahl, "A-
merican Socialist" laikraščio
redaktorius, buvo darė suokal-
bius prieš valdžią karės metu.

Liudininkas Arnold Schiller
dabar yra kariuomenėje, stovy-
kloje Camp Robinson, Long Is-
land. Jaunasis apkaltintojas
Fleming pradėjo vilkti bylon vi-
sokias nesuomones apie vokie-
čių agentus ir vokiečių auksą.
Tas padarė juokų daugelį publi-
kams, kurie neseniai skaitė jus-
ticijos skyriaus išleistą surašą
taip vadinamų vokiečių agentų.
Bergerio, Hillquito, Germero ir
Bill Haywoodo vardų nematyt
tame kaizerio mylėtojų buryj.

Teisėjas Landis liepė išbrauk-
ti iš užrašų pirmetimą vokiečių
agentų nac. soc. part. vado-
vams ir pasakė posėdininkams
užmiršti. Keli reporteriai pas
laikraštiniųjų stalą, tarėsi tarp
savęs, ar jie negalėtų pasinau-
doti proga ir vis tiek įdėti pa-
saką apie vokiečių agentus.

Apie vedimą požeminio gelž-
kelio tarpe Suv. Valstijų ir Me-
ksikos gabenimui sąžiningųjų
priešininkų karės Caranzos ze-

mėn taipgi papasakojo buvusis
socialistas tarnavusis raštinėj.
Jis papasakojo apie Jaun.
Soc. konvenciją 1917 m., kur,
girdi, Kruse papasakojo delega-
tams plėną reikalavimo paluo-
savimo nuo pasaukos. Paskui
jis sakė mašinėlė susirašęs sla-
ptą sutartinį raštą, kuris, girdi,
buvęs sustatys pagal vėliausį
vokiečių modelį, ir kurį Kruse
vyras vardu Herman Bosler ir
jis pats siulė panaudoti ant me-
namojo sąžiningiems priešin-
kams traukinio Meksikon.

Jis papasakojo, kad Tuckerio
"The Price We Pay," "Why you
should fight" ir St. Louiso pro-
klamacija ir kiti jai panašūs
partijos lapeliai buvo perkama
nuo Adolpho Germero.

Budamas raštinėj patarnauto-
ju, jis matė J. Louis Engdahl
dažnai jo raštinėj. Jis sakė gir-
dėjęs Engdahlą sykį sakant, "Jie
dabar peklą kelia su mumis, —
vadinasi krasos viršininkas už-
darydamas krasą nacionaliam
laikraščiu.

Jis taipgi sakėsi girdėjęs Kruse
ir Engdahlą su paniekinimu
atsiliepiant apie Laisvės paskolą
ir karę abelnai.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Frank Kenezai. — Siunčiant
kokį nors raštą Redakcijai, vi-
suomet reikia paduoti savo ad-
resą. Nėdėsime.

Senam Nariui. — Manome,
kad apie tai tuo tarpu užteks.

Gvaizdikui. — Neapsimoka a-
pie tuos žmogučius tiek daug
rašyti.

Bolševikų Konsului, Pitts-
burgh, Pa. — Laikraščio skai-
tytojams visai nesvarbu kieno
kelcinis ilgesnis — Sabonio, Žiu-
rono ar tamstos. Pagalios, tam-
sta be jokio reikalo užsiipuldi-
nėji ant Aido choro. Kores-
pondenciją gražiname.

Moteris!

Štai kenčiančioms mo-
terims yra pranešimas
nuo Mrs. W. T. Price iš
Public, Ky.: "Aš kentė-
jau nuo skausmų. Ji ra-
šo. "Aš suvokiau del
silpnumo mano nugaros
ir narių... Aš jaučiausi
esanti be vilties, be dra-
sos. Aš beveik nebesi-
tikėjau pasveikti kuomet
nors, kuomet draugų su
užsipyrimu reikalavo,
kad aš

Imčiau

CARDUI

Moterų Tonikas

Aš pradėjau Cardui.
Trumpu laiku aš patė-
mėjau žymų skirtumą.
Su kas kartu aš vis stip-
rėjau ir jis išgydė ma-
ne. Aš esu silpnėjęs,
negu buvau pirm kiek
metų. Jeigu jūs kenčiate
jei galite pagodoti
reikšmę — būtinai
sveika. Tūkstančiai mo-
terų duoda Cardui'ui
kreditą už savo gerą
sveikatą. Jis jums pa-
gelbės. Mėgink Cardui.
Pas visus aptiekorius.

Pirmas "Kardo" Vakaras

įvyks

Subatoje, Gruodžio-Dec. 21 d., 1918 m.

M. MELDAZIO SVETAINĖJE,
2212 W. 23rd Pl.

Scenoje bus statoma juokingas veikalas —

"KLEBONIJOJ"

PAMOKSLAS KUNIGO BIMBOS

ir daug kitų chiegiečiams negirdėtų navatnybių.

Lošime dalyvaus pagarsėjęs kalbėtojas —
M. X. MOCKUS.

Pilnas programą bus paskelbtas vėliau.

Milžiniškas Prakalbas

Rengia L. S. S. 37 kuopa

Sereboje, Gruodžio 18 d., 8 val. vakaro

MALINAUCKIO SVET., kamps Halsted ir 19 gatvių.

Kalbės dd. J. V. Stilonas, LSS. sekretorius-vertėjas, ir K. Trainis
Darbininkai kviečiami skaitlingai atsilankyti ir išgirsti aiški-
nant darbininkų reikalus. Inžanga veltui. KOMITETAS.

STAR & GARTER

--- BURLESQUE ---

MADISON AT HALSTED ST.
Bowery BurlesquersDu syk kasdien — 2:15 ir 8:15
Kainos — 25c iki 75c.Kalėdų Dovanų Didelis
IšpardavimasMusų aukšinių daiktų krautuvė yra puikiausia ir di-
žiausia ant West Sidės, kur galite sau pasirinkti ką tik no-
rėsit iš aukšinių bei sidabrinų daiktų; kaip tai:Ziedų, deimantų, laikrodžių
ir įvairių kitokių daiktų;
taip kad katras aukso daik-
tą prašysit, tai tas aukso
daiktas ir gausit; jeigu nebus
auksas, tai mes pinigais su-
grąžinsim.Taipgi parduoda 5 šiokeisus, 1 seifa, 3 volt-
keisus, ir kitokių daiktų galite gauti pirkti
ant to didelio išpardavimo. Katras ir nema-
not pirkti, bet vistiek atėjkit pažūrėti, kaip
mes pigiai parduodame.

Visas išpardavimas prasidės nuo subatos, gruodžio 14 d., 1918 m.

Mes ir aki- riam prie vi-
nius priski- sokių akių.

Peter A. Miller

Diamonds, Watches and up to date Jewelry

Graduate Optician

Jewelry and Watches 2128 West 22nd Street

DIDELIS BARGENAS!

Parsiduoda labai pigiai medinis namas su 6 kamba-
riais ir vienu lotu. Namas randasi lietuvių apgyventoje
vietoj, Morgan Park, arti Roseland ir West Pullman.
Atsišaukite vakarais, nedėliomis arba per laiška.

S. P. TANIS

1233 West 111th Place

Chicago, Illinois

Aš esmi speciali-
tas visų ligųAkių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir DžiovaGali but prašalinta ir daugelyje atsitikimų iš-
gydyti, jeigu gydys teisingai. Aš per daug me-
tu gydytiu pasiektingai šias ligas.
Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus pri-
rodymas mano gabumo.Aš atitaisu kreivas akis be skausmo vienu
gydymu.Pritaikau akinius teisingai.
Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

219 S. Dearborn St. (Prieš pačią). Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ant Durg, Lentų, Rėmų ir Stogams Popierio

SPECIALIAI: Malėva malevojimui stūbų išvada, po \$1.40 už gal.

CARR BROS. WRECKING CO.

2309-2319 S. Halsted St. Chicago, Ill.

SO. BOSTON, MASS.

Ivairios žinios

Senai rašiau "Naujiene" ži-
nias iš So. Bostono ir nors per
tą visą laiką buvo šis tas svarbe-
snių atsitikimų šiame mieste,
lečiaus gyvenimi aplinkybės ne-
leido jų pranešti lietuvių dar-
bininkų dienraščiui.Bet dabar, nuo šio laiko, sten-
gsiuosi visus svarbesnius nuo-
tikius aprašinėti dienraštyje,
lai susipažįsta lietuvių darbi-
ninkai su mūsų veikimu; lai iš-
geresnių darbų mūsų nuveiktų
semia sau pavyzdžius ir pasi-
mokinimus, gi iš nenaudingų
darbininkams darbų, tegut įgau-
na sau perspėjimą.

Draugijų veikimas.

Gruodžio 7d. Dailės draugija
"Gabijs" statė scenoj Nagorno-
skio tragediją "Pilinčius". Lo-
šimas buvo Dudley Opera House
svetainėje. Nusisekė neblogai.
Tik dėl ligumo veikalo prisiėjo
trumpinti. Tapo apleistas visas
ketvirtas aktas. Nors mintis ve-
kalo truputį neaiški buvo, bet
kitai ir negalima gauti išėj-
mo, nes policija būtų uždarusi
svetainę nepabaigus vaidinti.Lošime dalyvavo šie asmenis:
Gediminas — V. Račkuskas, Kei-
stutis — K. Sidabras, Olgerdas
— A. Natulis, Kurejū-Kurėjus
— P. Malinauskas, Margeris
— J. Šilnis, Dovetas — P. Apšė-
ga, Karimantas, Trapos tėvunas
— R. Mizara, Butautas, Kari-
manto unus — K. Norkus, Vai-
dila — A. Bendoraitis, Ringaila
— F. Gaskunas, Terlas-perkrik-
štas — P. Čivka, Danutė, Kari-
montė duklė — P. Šarkaitė,
Jaunutė, Danutės draugė — O.
J. Barauskaitė, Popiežius — V.
Račkuskas, Rygos arcivysku-
pas — J. Kapočius, Baltramie-
jus — Alekto vyskupas — F.
Čiaplikas, Teopredas — bene-
diktinių opatas — Matas Buk-
ša, karčionas — J. Jokantas,
kryžiečių mistras — A. Mocke-
vičius, Alfredas-kryžionas — P.
S. Remeikis, Liupoldas-kryžio-
kas — A. B. Muraška, Budelis —
K. Pratapas, Garsintojas — K.
Sirkabas, tarnas — P. Kubiliu-
nas; ukininkai: Jurgelinas, Je-
nkevičius; kareiviai: Tetervinas,
Kilmanas, Zokaitis, Kulikaus-
kas; dvarininkai: Kedas, Tru-
sas; mitykai: J. J. Versiackas,
J. Jurgelinas.Gruodžio 8 d. įvyko LSS. 60
kp. susirinkimas, kuriame ta-
po išrinkta nauja valdyba 1919
metams. Išrinkta: M. M. Ple-
pis — organizatorium, M. Šilei-
kis — Sus. sekretorium, Ona
Zvingiliūtė — fin. sekretorium
ir Valentinavičius — knygium.
Lai dievai jiems padeda!Tą pačią dieną Liet. Svet. bu-
vo parengtos prakalbos Liet.
Dukterų ir Sunų Dr-jos. Kalbė-
jo S. Michelonas. Nurodė
niekšystės klerikų politikos.
Draugijon įstojo 36 nariai.

Naujas Korespondentas.

ROCKFORD, ILL.

Drg. T. Dundulis prakalba.

Nedėlioje, gruodžio 8d. L.D.L.
D. 29 kp. surengė prakalbą. Kal-
bėjo d. T.L. Dundulis, iš Chica-
gos.Nežiurint to, kad buvo imama
įžangos po 15c. nuo ypato, pub-
likos atsilankė skaitlingai. Prie
įžangos buvo duodama knygtė
"Organizukimės."Pirmiausia padainavo trejetą
dainelių Liet. Soc. Jaun. Ratelio
choras. Kuomet dainavo "Inter-
nacionala" publika ramiai sėdė-
jo, kas nepatinka mums, darbi-
kams; reikėtų atsisot ir pagerbt
tarptautinį darbininkų himną.
Toliau sekė kalba; kalbėjo
dvimė atvėjais. Pirmu syk kal-bėjo apie L. D. L. D. naudą dar-
bininkų, nurodymas, kad ji
(organizacija) pilnai atsako da-
rbo žmonių reikalams. Ji auga
ir bujoja visose lietuvių koloni-
nijose ir suteikia darbo žmo-
nėms galingiausį ginklą — ap-
švietą, nuo kurio griuva sostai,
lužta plienas ir t.t. Pusėtinai
kliuvo Romos agentams, kurie
2,000 metų nieko daugiau nemo-
kino, kaip tik poterių ir jokios
kitos literatūros nedaleido skai-
tyt, kaip tik maldaknygę, iš ku-
rios nieko negalima sužinot. Pu-
blika turėjo gaudaus juoko, ku-
omet kalbėtojas nurodė apie ku-
nigų garsinamą rojų ir t.t.Pabaigoj pirmos kalbos prisi-
minė apie LSS. Apsigynimo
Fondą, prašydamas sumest au-
kų. Publika suaukavo \$20.60,
kas pasiūsta minėtam fondui.
Aukautojų vardai bus paskelbti
vėliau — per Fondo sekretorių.
Toliau sekė deklamacijos d.
ir draugės A. Hausmano ir A.
Hausmanutės, kurios publikai
patiko.Antru syk kalbėjo apie bolše-
vikus ir menševikus. Reikia pa-
stebėti, kad ši syk d. Dundulis
neslepė savo pažvalgų, ką dary-
davo pirmiau.

—S. D.

(Tolesnius išvadžiojimus bu-
vome priversti išleisti, nes ki-
taip būtų reikėję visą korespon-
denciją versti anglų kalbon.
Red.)

Stasio Šimkaus

Muzikos Mokykla

MOKINA:
pianu skambinti, teorijos,
dainuoti iš gaidų ir t.t.
MOKESTIS: 8 lekcijos \$10.
Kreipkitės Umaninkais, Ket-
vergis ir Subatomis.
Naujas Adresas:
3249 So. Morgan St. Chicago
(Buvusiam Tananevičiaus
name)

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodeviliaus Permaina.

2andėlyj, Ketverge ir Subatoj

Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c

Prie šių kainų priskaitoma ir

1c ir 2c kariškos mokestis

4 DIDELI AKTAI KASDIEN

HALSTED IR 33-RA GATVĖS

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS

29 S. La Salle St.

Telephone Central 6393

Vakarais

2911 W. 22nd Street

Telephone Rockwell 6993

Neišmokėtus

Liberty Bondsus

ir Liberty Bondsus nupirka už cash

Emel and Co., 740 W. Madison st.,

kampus Halsted ir

Room 232, 2ras augšs, virš Famous

Clothing Store, atdara vakarais iki

8 val. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Roman Chaitlen,

Kriaučiams trimings'ai ir vilno-

nės materijos špuliuokė bovelna ir

šilkas.

1642 Blue Island ave., tarp 16-tos ir

18-tos gatvių. Chicago, Ill.

Tel. Canal 1348

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsa-

kymo siutai ir overkotai, vertės nuo

\$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15

ir 25 dolerių.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki

\$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki

\$18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailių pamuš-

tų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir over-

kotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar

\$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki

\$4.50. Vaiknamas siutai nuo \$3.00

iki \$7.50.

Atdara kasdien, nedėliomis ir va-

karais.

S. GORDON

1415 S. Halsted Str. Chicago, Ill.

Kalėdų Dovanų
KrautuvėMusų krautuvė pripil-
dyta naujausios ma-
dos tavoru.Deimantų ir aukso
žiedų, grynų aukso
ir pauksintų laikro-
dėlių, lenciugėlių,
kolonikų, spilkų, la-
ketų, lavolerių ir vi-sokių sidabrinų da-
lykų. Musų krautuvė-
je pirsite teisingai
gvarantuotą tavorą ir
pigiau negu kitur.

P. K. BRUCHAS

3321 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Jūs turite mokytis anglų kalbos
DABARHOFFMANO MOKYKLOJE mokina jus kaip skaityti, rašyti ir kal-
bėti angliskai ir labai trumpa laiką. Ateikite ir pasikalbėkite su mūsų
lietuviu mokiniu, kurie jau yra augštesnėje mokykloje prisirengimui
i kolegiją. Musų mokeskis už mokymą yra nebrangi. Musų mokyto-
jai yra draugiški. Ateikite pas mus. Mes jums pagelbėsime.

HOFFMAN SCHOOL,

1537 North Robey st.

(Arti Milwaukee ave.)

Kreivos akys galima pataisyti

Jeigu jūsų akys yra kaip bilė vie-
na iš šių, aš galiu jas ataisyti be
chloroformos ir be skausmo.Panelė Sofija Masatus, gyvenanti
prie 4522 So. Paulina st., Chicago,
Ill., įžymi lietuvi. Nueikite pas ją
pasikalbėti savo kalba. Jos akys
buvo išgydytos vienu atšilankymu.

DR. F. O. CARTER

Specialistas akių, ausų, no-
sies ir gerklės ligų.

120 So. State st., Chicago, Ill.

Vienos durys į žiemius
nuo The Fair.Valandos: 9 iki 7 val. kasdien.
Nedėliomis 10 iki 12.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti
St. Louis Ave. Ir 1115-17
So. Paulina St., arti 12th
St., Chicago, Ill.

SVEIKATA.

ARBA TIESUS IR TRUMPAS

KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis šimtus pa-
veiksų apie žmogaus kūno sudėjimą.
Aprašoma įvairiausi apsirėikimai
žmogaus kūno gyvenime ir pamoki-
nama, kaip žmogus apsaugoti nuo
visokių ligų. Tokios knygos lietuvių
kalboj dar nebuvo. Turi 339 pusl.
Druose audekl apdaruose kašuo-
ja tik \$2.00 su pristatimu.

Perkūpiams duodama gera naudoti.

Užsisakydami ir pinigų siusdami, rašy-
kite šiuo adresu:

S. P. TANIS,

1233 W. 111th Place

Chicago, Ill.

AŠ, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANCIAI RASAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvis buvo. Dispep-
sija, neviršimas pilve, nuslabėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir
abėlas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojes viltes, kad
begyvenų. Visur įieškojau sau pagelbos, nesigėitėjau visoje Ame-
rikai ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-
jo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui
minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbt.
Kraujas išsivalė. Nervai emė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reu-
matizmas pranyko, diegliai nebebrdė po kūtine. Vidurių režimas
išnyko po užmėsimui visu ligu. Bėgu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
vaite po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveldos pa-
mačiau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiaus
smagiai ir esu linkams ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų ge-
radėjietei ir linki visiem savo draugam ir pažistamiem su tokiais
atsitikimais patariu nuosirdai kreiptis pre Salutaras.

SALUTARAS

CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.

1707 So. Halsted St. Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Sergėkite savo akis

Neužitikit savo regėjimo pir-
majam by kokiam nepritrusiam
aptiekiui, auksoriui ar keliau-
jančiam pardavėjui, nes jie su-
teiks jus akims tik daugiau blogo.
Aš turiu 15 metų patyrimą ir
galiu iširti jūsų akis ir pririnti
jums akinius tikrai. Darbą at-
lieku belaukiant, užtikrintai.
Jei jums akiniai nebus reika-
lingi, mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

1801 So. Ashland Ave., Chicago,

Kampus 18-tos gatvės ir 31-o

3-tos lubos, virš Platt'o aptiekos

Tėmykite i mano parašą

Valandos nuo 9-tos val. ryto iki

8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9

val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akis Egzaminuoja Dykal

Gyvenimas yra

tuščias, kada pra-

nyksta regėjimas.

Mes variojam

pagerintą Oph-

thalmometer. Y-

patinga doma at-

kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak.

nedėdien. nuo 10 iki 11 diena.

4649 S. Ashland av. kamp. 47 at

Telephone Yards 4317

Boulevard 6487.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metal

Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan St., kėrtė 32 st.

Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų

Taipgi Chroniškų Ligu

OFISO VALANDOS:

9-10 ryto, nuo 12 iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėlio-

mis vakarais ofisas uždarytas.

Telephone Yards 687

Resid. 933 S. Ashland Blvd. Chicago

Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSIAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų,

Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago

Telephone Driver 5921

VALANDOS: 10-11 ryto; 2-5 popiet;

7-8 vakara. Nedėliomis 10-11 diena.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakare

KAS LAIMINGAS

Laimingas tas, kas nesikankina nuo blogo skilvio virškinimo, kas viską valgo su geru apetitu ir nejaucia, kad valgis jį apsunkina.

Laimingas tas, kuris neturi pilvo išputimo ir blogo rugštaus skonio burnoje, kurio kraujas tyras. Kas nesikankina galvos skaudėjimu dėl skilvio nevirškinimo ir neturi spuogų ant veido.

Laimingi visi tie, kurie naudojami prieš tas viršij suminėtas ligas, mėtos lapelius

PARTOLA

Valančius kraują ir skilvį Partola yra geriausias draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuviškoje šeimoje turi rasti Partolą.

Partola rekomenduojama ir parduodama didelėse dėžėse, kainuoja tik 1 dolerį.

VELTUI

Grazi ir naudinga dovana kiekvienam, kuris prisijus užsakymą kartu su šiuo pasakymu. (33). Laiskus taip adresuokite:

APTEKA PARTOSA
160 Second Avenue,
New York, N. Y. Dept. L. 1.

Dr. A. Montvid

Gydytojas ir Chirurgas

1553 W. Madison st.
Suite 600-612
Phone Haymarket 2563
Valandos: 10 iki 12 ryto

1739 So. Halsted St.
Naujienu Name
Valandos: 6 iki 8 vakaro
Nedėdienais tik Madison st.
ofise. Šaukiant į namus telefonuokite į rezidenciją.
West 6126.

Dr. D. J. BAGOČIUS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Bezd. 10731 S. Michigan Ave.
Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencijai ir ofisui: Pullman 342.

MRS. AGNĖ DŽUGAS

LIETUVĖ — AKUŠERĖ

Gerai supranta savo darbą ir maloniai patarnauja moterims. Pabagusi mokslo Chicagoje.
2650 W. 39th Place, Chicago, Ill.
Prie Archer Ave.
Telephone McKinley 4420.

SVEIKATA

arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą.

Sveikata turi kelis šimtus paveiklų apie žmogaus kūno sudėjimą. Aprašoma įvairiausi apsirėkimai žmogaus kūno gyvenime ir pamokinama, kaip žmogui apsaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos lietuvių kalba dar nebuvo. Turi 339 pusl. Druose auksu apdaruose kainuoja tik \$2.00 su pristatymu.

Užsakydami ir pinigų siųdami rašykite šiuo adresu:
"Naujienu",
1739 S. Halsted st., Chicago, Ill.

A. J. MOSGERS

Pranešu visiems savo draugams ir pažįstamiems, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Englewood'o, 6004 S. State st., ant Bridgeporto, po numeriu 3210 SO. HALSTED ST.

Užlaikau vyrų, moterų ir vaikų drapanų ir visokių Kalėdų dovanų. Turiu didelį pasirinkimą kaklaraiščių. Su kožu pirkinii duosiu gražų sieninį kalendorių.

LIBERTY BONDS

Jei jūs priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komisio.
Bondsus galima siųsti registruota krasa —
C-o Lithuanian Dept.
108 So. La Salle St.
Atdara kasdien.
Nedėliomis 10 iki 12 dienų.

Chicago ir Apie linke

PRANESIMAS.

Naujienu Bendrovės Direktorių posėdis įvyks seredjo, Gruodžio 18 d., 1918 m. Naujienu name. Visi Naujienu Bendrovės direktoriai yra prašomi atvykti posėdin lygiai 8 val. vakare.
J. SMOTELIS,
Naujienu B-vės sekret.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

BADO STREIKAS.

Mirė sąžiningas karės priešininkas.

Bridewell kalėjimo ligoninė vakar pasimirė tulas Van Skedine, kanadietis, sąžiningas karės priešininkas. Mirė iš prieštasties ilgo badavimo, kurį jį saisi "praktikavęs" bent kelias atvejais. Tai pirmoji bado streiko aukta Chicagoj.

Van Skedine buvo nuteistas vienims metams kalėjimo už atsisakymą registruotis.

Koroneris Hoffman įsakė pradėti nuodugnų tardymą, tikslu sužinoti, jeigu bus galima, ar ligoninės bei kalėjimo perdėtiniai panaudojo visa, kas buvo jų galėję, kad neleidus kaliniui numirti bado mirčia.

TAI BENT BILA!

226 doleriai į mėnesį.

Jeigu tai nebutų "klaida," tai gaso kompanija turėtų naują gerą kostumerį. Bet... moteris nuo 3733 Cottage Grove Ave. vakar telefonu pasiskundė į Public Utilities komisiją, kad josios bila užaugusi nuo 4 dolerių iki 226 dolerių. Ir—į vieną mėnesį. "Sitokio biznio" moteris nenorinti ir žada pristatyt savo bilą "kur reikia."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 18, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917

SKERDYKLŲ KOMPANIJOS NEPAISO SUTARTIES.

Teisėjas Alscher dabar nagrinėja kilusius nesupratimus tarpe skerdyklų kompanijų ir jų darbininkų. Vakaro buvo klausinėjama Pittsburgo skerdyklų darbininkų atstovų, tulas J. Domb, Pastarasis užkreiskė, kad to miesto skerdyklų kompanijos visiškai nepaiso pa darytų su darbininkais sutarčių. "Keliatas mėnesių atgal — sakė Domb — Pittsburgo skerdyklų darbininkai išreiškė savo nepasitenkinimą gaunamomis algomis. Bet kartu jie užkreiskė, kad jie nenorį trukdyti darbą streiku. Tada jie kreipėsi į atsakomąsias įstaigas ir nesupratimas buvo išrištas taikos keliu. Bet vėliau skerdyklų savininkai padarytą su darbininkais sutartį sulaužė. Vardinas, neįsildė to, ką buvo prižadėję.

Bet jeigu šitaip būtų pasielgę darbininkai, skerdyklų karaliai tuomet būtų pakėlę didžiulį triukšmą.

REIKALAUJA REFORMŲ.

Nori sumažinti skalčių aldermanų ir pravest "bepartyvius rinkimus."

Miesto korporacijos advokatas, Samuel Ettelson, reikalaujamas tarybos finansų komisijos, išdirbo naują planą, sulig kuriuo turės but pertvarkyta visa miesto administracija. Jeigu Ettelsono planą užgers miesto taryba, jįsai bus atiduotas Illinois legislatures galutinam užtvirtinimui.

Sulig Ettelsono patiektu planu turėtų but visai panaikinta miesto majoro raštinė. Vietoj to miesto taryba išrinktų miesto managerį, kuris būtų pilnai priklausomas nuo tarybos.

Skaičius aldermanų turėtų but žymiai sumažintas: vietoj dabar esančių 70, būtų tik 35. Beto, aldermanų rinkimas turėtų but "bepartyvis." Vadinas, piliečiai tuomet rinktų ne republikonus, demokratius ir socialistus, o tik "gerus žmones."

Tų "gerų žmonių" terminas turėtų but prailgintas — vietoj dviejų metų ant keturių. Beje, sulig naujuoju planu turėtų but panaikinta rinkimai miesto sekretoriaus bei izdininko. Jį paskirtų "gerųjų žmonių" taryba.

Tokia "bepartyvė" rinkimų sistema yra pravesta kaikiuruose kituose Suv. Valstijų miestuose. Praktika parodė, kad ji yra daug blogesnė negu dabartinė partijų rinkimų sistema.

POLICISTAI REIKALAUJA DIDESNIŲ ALGŲ.

Zada kreipties į valstijos legislaturą.

Kaip jums patiktų, jeigu vieną gražią dieną susireikuotų "ponai dėdės?" Ir jie esą nepatenkinti dabartinėmis algomis.

Bet nusiraminkite: Chicago ne Londonas, ir mūsų "ponai dėdės" nestrfėkuos. Jie tik reikalauja — kad būtų padidinta algos. Nori gaut po 2,000 dolerių metams.

Užvakar didžiulę Opionial Hall'je policistai laikė savo susirinkimą, kuriame jie nutarė kreipties į miesto tarybą reikalavimu padidinti policistams algas. Augščiausia policisto algas dabar yra 1,500 dol. metams. Buvo nurodyta, kad prie dabartinės brangenybės tokia alga yra permaža. Miesto taryba turinti ką nors daryti, kad išgelbės policistus nuo badmiravimo. Priešingame atsitikime policistai žada kreipties į valstijos legislaturą.

Manoma, kad miesto taryba atmes policistų reikalavimą, kadangi... miesto ižde nėra pinigų.

WEST SIDE.

Vakaras.

Nedėlio, Gruodžio 15 d., M. Meldazio svetainėje LSS. VIII rajonas parengė "vakarą su programą." Vakaro programą susidėjo iš prakalbos, dainų ir monologų. Beje programoje buvo pažymėta, kad pirmas kalbės Dr. A. Montvidas. Bet šiam del kokių tai priežasčių neatsilankius, vakaro pirmininkas, d. K. Jomantas persto publikai tulą Anuprą Karalių. Tas kalbėjo apie pusvalandį. Pradėjo kalbėti apie socializmo įsteigimą. Karolį Marksą, būtent "kaip Karolis Marksas skelbė

proletariatui." "Apie klesų kovą ir iš kur prasidėjo," ir tt. Toliau bekalbėdamas nuvažiojo Rusuosa ir kalbėjo apie revoliuciją, bolševikus ir tt. Baigdamas savo kalbą pasakė, kad "mums progresyviškas laikraštis (tik nepasakė kokis) nepasakė teisingų žinių apie bolševikus." Čia jau keli to neva kalbėtojo vienminčiai pradėjo plot rankomis, ir kojomis trypė — kad tik išsausius didesnę alasą. Užbaigdamas savo kalbą tas kalbėtojas pradėjo keistą agitaciją. Sakė: "draugai, bolševikų eiles, o tuomet bus rojus ant žemės..." Thats all, tuo ir užbaigė. Vadinas, tas kalbėtojas vienu atsilėpimu kalbėjo apie viską.

Man keista, kad tokį agitatorių vakaro komitetas leido ant pagrindų. Jeigu jau leidžiama tokiems agitatoriams kalbėti, tai pirmiau negu pradės, reiktų jiems pasakyti, kad jie agituotų tokius draugus, kurie dar nepriklauso į socialistų partiją. Agituot socialistus "iš menševikų į bolševikus," juk nesamone.

Kita dalis programos buvo išpildyta gana gerai. LSS. 138 kuopos (iš Cicero) mišrus choras ir Liet. Socialistų Vyrų choras padainavo po keletą dainelių — labai puikiai. Monologą "Grinorius" J. J. B. atliko tikrai artistiška. N. Stilsonienė padainavo keletą dainelių priitariant pianu — taip jau neblogai. Buvo lošta dar vienas monologas, bet lošėjo ir monologo vardo nenugirdau. Tečiaus pasirodė neblogai, tik tas jo monologas tik tokis neaiškus, nebuvo galima suprasti, apie ką eina dalykas. Bet tiek to.

Po programai buvo šokiai. Publikos buvo neperdaugiausia. Manau, kad vakaro įplaukos ir išlaidos bus lygios.

—Ant. Jusas.

KALĖDŲ DOVANA

Prašom piktį pas mus, turime didžiulį pasirinkimą naujausios mados tavoro: laikrodžių, žiedų, spilkų, karolių ir taip toliaus. Užlaikom geriausius Columbia gramofono ir lietuviškus rekordus. Gramofonai kainuoja \$10 iki \$250.

J. Budrik,
3343 So. Halsted st., Chicago

Pranešimai

LMPs. 9 kp. rengia didelį koncertą sausio 25 d. 1919 m. P. M. Meldazio svet. Koncertas rengiama naujai pasijūmėjusios lietuvių rašytojų, gerb. J. Zemaitės-Zymontienės, Chicago Liet. draugijos maloniai prašomos nerengti tą dieną panašios programos. Rengimo Komitetas.

LMPs. 9 kp. mėnesinis susirinkimas bus subotuo, gruodžio 21 d., 7:30 vakare, Fellowship svet., 831-33 P. Visos narės malonėkite atsilankyti, daug svarbių reikalų reik apkalbėti.

11 darbo susirinkimas įvyks seredjo vakare, 8 val., gruodžio 18 d., Italų skyriaus svet., Oakley ave., kampas 24 Pl. Šion vardon įeina 22 kp. LSS. Taigi draugai malonėkite atsilankyti su mēn. mokesčių knygutėmis, kaip palidijimu, jog esate pilni nariai Soc. Partijos.

LLF. 12 kp. rengia prakalbas pėnyčioj, gruodžio 20 d., Mildos svet., kalbės M. X. Mockus. Kviečiame atsilankyti.

LLF. 4 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7:30 v.v., Ausros kambaryuose, 10900 Michigan ave. Visi nariai malonėkite ateiti, kad galėtume išrinkti tam laiką valdybą 1919 metams. Komitetas.

LLF. 1 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks ketverge, gr. 19 d., 7:30 val. vak., "Kardo" ofise, 1443 N. Paulina st. Kviečiama skaitlingai atsilankyti.

LDLD. 86 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks ketverge, gr. 19 d., 7:30 vakare, Liuosybės svet., 1822 Wabansia ave. Visi nariai privalote būti, nes turime daug svarbių reikalų. Bus kuopos valdybos rinkimas ir tt. Rašt. J. Galvidis.

LMPs. 9-tos kp. choro repeticija, po vadovystė P. P. Gugienės, įvyks seredjo, gruodžio 18 d., 8 val. vakare, Mark White S. svet., Halsted ir 29 gt. Visos choristės malonėkite atvykti pažymėtu laiku. F. S. K.

"Birutių" domal. — Pradedant "čial" ir norintis įstoti į draugiją, malonėkite atsilankyti viršmėton vieton. — Choro repeticijos įvyks ta du sykiu savaitėje — utarninkais ir subatomis, lygiai 8 val. vakare. L. Žilvičiūtė, Sekr.

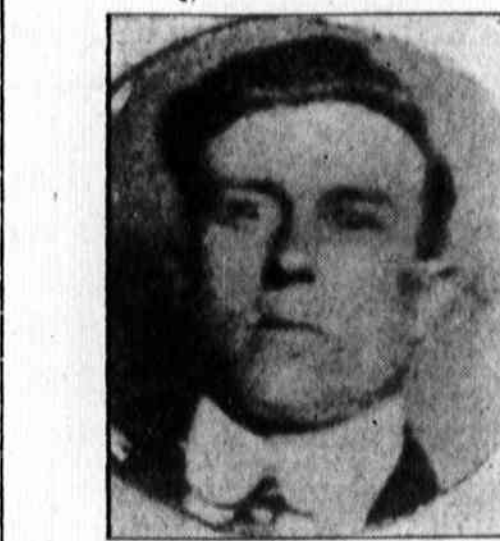
nuo utarninko, gruodžio 17 d., choro repeticijos visuomet bus laikomos nuosavioj "Birutių" svetainėje (3249 So. Morgan st.), vietoj Mark - - - - -

Burnside. — LL. Fed. prakalbos įvyks seredjo, gruodžio 18 d., 7:30 val. vakare, Liuosybės svet., 1822 Wabansia ave. Visos draugės malonėkite atsilankyti pažymėtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvastyti. Taipgi bus renkama nauja valdyba sekantiems 1919 metams. — J. S. Komitetas.

LSS. 37 kp. rengia viešas prakalbas seredjo, gruodžio 18 d., 7:30 v.v., Malinaucko svet., kampas Halsted ir 19 gt.

Cicero. — LSS. kp. metinis susirinkimas įvyks seredjo, gruodžio 18 d., 7:30 vakare, M. P. Jankaicio svet., 4837 W. 14 st. Visi draugai ir draugės butiniai turite ateiti. Reikia išrinkti naują valdybą 1919 metams ir turim kity svarbių reikalų aptarti. Org. K. Valtekanas.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

Pajieskau Kazimiero Dubinskio; jįsai yra 5 pėdų, 6 colių, geltonais plaukais, raudono veido. Dabar gal yra su usais. Kas jį žino, ar patėmysite, praneškite man, nes aš turiu su juo svarbių reikalų. Kas pranešė jo adresą pirmas, gausite dovanų \$5.

J. Gedgaudas,
3400 S. Union ave., Chicago, Ill.

Pajieskau savo pačios Juozapės Gedgaudienės (po tėvais Placaitė), kuri prasišalino rugpj. 22, 1918. Ji yra 5 pėdų 7 colių augščio, rudų akių, tamsiai geltonų plaukų. Pasimė su saviu 3 metų dukterį Grasilą. Kas jį žino, ar ji gyva ar mirusi, meldžiu duoti man žinią ir jos adresą, aš duosiu dovanų \$5, kas pirmas praneš.

Joseph Gedgaudas,
3400 Union ave., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 9670.

Pajieskau Stanislovo Bano, savo švogerio, ir sesers Liudvikos Banienės, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės parap., Raseinių kaimo. Jų pirma gyvenyo Springfield, Ill., vėliau išvažiavo į Rockford, Ill., per du metus nežišniau. Taipgi pajieskau savo dėdės Stanislovo Pralgauko, gyvenyo W. Va. Jų pačių prašau atsiųskiti arba kas žino, praneškite jų adresus.

Antanas Sakalauskas,
R. R. No. 8, Box 183, Springfield, Ill.

Pajieskau savo dėdės Liudviko Endriejaievio, Kauno gub., Šiaulių pav., Akmenės parap., Pragultovs sodžiaus. Gyveno ant Town of Lake, Chicagoje.

Jonas Endriejaievitis,
1444 So. Peoria st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Kazimiero Bendoriaus (angliškai vadinosis Bran). Paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių parap., Povilaičių sodžiaus. Prieš 11 metų gyvenyo New York. Jis pats tegut atsiųskiti arba kas žino, praneškite, bus šio dėkingas.

Jonas Bendorius,
228 William st., Detroit, Mich.

Pajieskau Zosės Vincikaitės, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės parap., Šiaudalių sodos.

John Sungailo Wash. Co.,
Box 101, Daisytown, Pa.

Pajieskau savo švogerio Antano Krauckono, iš Lietuvos paeina iš Naumie sėio, Suvalkų gub. Norėčiau susižinoti, Meldžiu atsiųskiti, čiam arba kas žino, meldžiu pranešti šiuo adresu: Juozas Gružinckas, 3538 S. Mozart st., Chicago

Pajieskau savo draugo Andrew Warb, Kauno gub., Raseinių pav. Dabar girdečiau, kad jis gyvena Chicagoje. Jis pats tegut atsiųskiti, ar kas žino, praneškite jo antrašą, bus atlyginta. Stanley Gagens,
318 So. Halsted st., Chicago

Pajieskau vietos, kur yra reikalinga lietuviška buferinė kokiam malonėkite atsilankyti viršmėton mieste, aptart Chicago, arba kas norėtų parduoti. Prašom pranešti, už ką bus paskui atlyginta. J. Walauskas,
6031 S. State st., Chicago, Ill.

JIESKO KAMBARIŲ

PAJIESKO vaikas švaraus kambario Bridgeporto apielinkėje. Atsiųskite greitai.
Thomas C.,
3336 S. Halsted st., Chicago, Ill.

DU VAIKINAI pajiesko kambario Bridgeporto apielinkėje. Geistina, kad pagamintų namuose valgi. Kas turite, praneškite greitai.
J. V.,
3238 So. Halsted st., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ATIDUODAMA randon šviesus, geras kambarys dviem vaikams su valgiu arba kam reikalinga malonėkite atsilankyti.
3432 S. Halsted st., 3-čias augštas, iš fronto.

PAJIESKAU PUSINININKO

NASLĖ pajiesko pusininko į restaurantą su \$500. Vieta gerai išdybita per 8 metus. Priimsiu našiį arba vaikina, našiį arba mergina.
Mrs. Kantaut,
1619 So. Halsted st., Chicago

RASTA-PAESTA

APIE 3 savaitės atgal palikau sernelę-krepšeli su įvairiais daiktais ir jame buvo apie \$230 pinigų. Kas sugrąžins pinigus, tas gaus už tai atlyginimą.
K. S.,
10806 Wabash ave., Chicago

\$2.50 duosiu tam, kas radęs mano \$5 pračioje nedėlioje, gruodžio 15 d., Naujienu šerinkini vakare, K. of P. svet., Roseland, Ill., atneš į Naujienu ofisą, 1739 So. Halsted st., Chicago. A. B. C.

REIKIA DARBININKŲ

VALSTYBINIAI NEMOKAMI DARBO PRIRODYMO BIURAI

(U. S. Free Employment Service) Ieškantieji darbo kreipkitės šiais adresais:

116-122 N. DEARBORN ST.
arba
105-107 SO. JEFFERSON ST.

Už darbo parupinimą visuose tuose valdžios įsteigtuose ir užlaikomuose biuruose nereikia nieko mokėt. Yra daug vietų, kaip Chicagoj, taip kitur, kur reikalauja visokios rūšies darbininkų — į fabrikus, į kasyklas, į ukius, į šlaip įvairias įstaigas — kaip vyrų, taip moterų ir vaikų, kaip amatininkų, taip paprastiesiems darbam.

REIKALINGA anglių metėjų. \$55 mėnesį, kambarys ir valgis.
Chicago Beach Hotel,
51st and Cornell ave., Chicago

REIKIA prityrusių langų valytojų. Chicago Window Cleaning Co.,
62 W. Washington st., Chicago

REIKALINGAS barberis vakarais arba nuolatos. Greitai atsiųskite. Geistina, kad kalbėtų lenkiškai.
4100 So. Hermitage ave., Chicago

REIKALINGA mergina ar moteris vakarais dirbti į krautuvę. Patyrimas nereikalingas. Atsiųskite greitai į

Darbo žmonių Knygną,
3238 S. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis bucheris ant visados. Užmokeskis gera. Atsiųskite šiuo adresu: Joe. Waidunas,
1967 Canalport ave., Chicago
Telephone Canal 3054

REIKIA indų plovėjos, moteries. Block's Restaurant,
1356 S. Halsted st., Chicago

REIKALINGAS janitorui pagelbininkas prie flatbuildg. Geistina, kad būtų blaivas ir darbštus žmogus; gabiam žmogui \$100 į mėnesį. Atsiųskite tuoj prie darbo.

Kaz. Prasčius,
735 W. 73rd St., Chicago, Ill.

REIKIA rąnkomis skylučių išsiuvinėtojų, finišerų prie vesčių, taipgi merginų mokyties išsiuvinėti guzikams skylutes. Gera mokeskis mokama laike mokimomosi.

HAIT SCHAFFNER and MARX, Wood and Blucher st.

REIKIA 3 sargų, pečkurių ir pagelbininkų \$146 į mėnesį. Automobilų plovėjų, kalvių ir pagelbininkų, karpentierių, darbas viduje, pastovus darbas, pūnuotojų, dryliuotojų ir screw machine operatorių, vyrų prie elevatorių, geistina apysenių vyrų. Įvairių darbininkų, hotelius ir restoranus. Janitorų, \$85, 8 val. darbas naktimis arba dienomis. Apysenių vyrų prie lengvų darbų, leiberių 50c į valanda, darbas viduje, pastovus. Vaikų 14 metų ir senesnių prie įvairių darbų. Aliejuotojų, bucherių, tinkamo žmogaus su įrankiais \$24. Cabinet dirbėjų, suvirintojų, bakū dirbėjų.

MOTERŲ REIKALAUJAMA prie dirbtuvės darbų, į hotelius ir restoranus prie visokių darbų, naktimis arba dienomis.

SOUTH PARK EMPLOYMENT AGENCY
4193 S. Halsted st., 2-ras augštas. Visi darbai South North ir West pusėje. (Kalbama lenkiškai).

RANDAI

9 furniš kambariai, 4 kambariai atsiuduoda ant randos, \$60 į mėnesį; savininkai užmoka \$40 į mėnesį. Priežastį patirsite ant vietos.

Rasimas,
4010 Ellis Ave., Chicago

PARDAVIMUI

PARDUODU buferinę ir grosernę. Geroje vietoje. Biznis gerai cina. Biznis išdirbtas ant cash. Dienoje parduodama mažesniu už \$300. Tik viena buferinė visose apielinkėje.

Turiu parduoti tuojau už pirmą pasiulijimą. Meldžiu atsiųskiti greitai. Priežastį pardavimo sužinosite ant vietos.

1715 So. Canal st., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI: The Marie Blahnik Pharmacy, įsteigta nuo 1868 prie W. 18 st. Turi but parduota iš priežasties ligos. Puiki progą aptiekioiui kalbančiam čekiškai, lenkiškai ir angliškai. Atsiųskite į J. J. Sidlo, 914 W. 19th St. Chicago

RAKANDAI

BARGENAS \$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adatu, parduosiu už \$55. Taipgi puikų Player Piano, vėliausios mados. Seklyčios setų valgomos ir miegamos kambarių setas, divonius, pave